Julio Baghy

La vagabondo kantas...

(SIMPLAJ VERSOJ)

Dua eldono kompletigita

Budapest, 01.V. 1937.

Se sunon havas lia voj'
kaj sorto lin favoras,
la vagabondo pro la ĝoj'
per kanto oratoras.

Se ombron havas la kupol'
de lia firmamento,
li kantas, kantas por konsol'
kun korkaresa sento.

Se vergas lin da di-sinjor'
kaj vivkolero muĝas,
kun siaj vundo kaj dolor'
al kantoj li rifuĝas.

Egale estas la motiv'
se ĝardenisto plantas...
dum krucportado en la viv'...
la vagabondo kantas...

1

MI estas gaja papilio.
Ne kredu min en ama vort'.
De roz' mi flirtas al lilio
Kaj sur verben' min trafos mort'.

Mielon havas ĉiu folro.
Mi vivas per la kismiel'
Kaj post satiĝo sen memoro
Mi flugos fine al ĉiel'.

Se la anĝeloj min forpuŝos
Pro mia vivo sur la ter',
Demonajn lipojn do mi tuŝos
En fund´ profonda de l´infer'.

2

VOLGO muĝas same kiel la Danub'...
Sur ĉielo ĉie estas blu' kaj nub',
Sed nenie estas en la granda mond'
Hejmo familia por la vagabond'.

Li nur migras, migras sur sencela voj';
Ravas lin birdkanto, pelas junda boj',
Sed li kantas, ridas dum la longa driv'
Pri la tuta mondo, pri la tuta viv'.

3

HO, ruĝa rozo, bela floro.
Mi amas vin kun pura koro.
Al vi la sentoj, pensoj iras
Kaj mia koro vin deziras.
Ho, ruĝa rozo, bela floro,
Vin amas... amas mia koro.

Per dolĉa lingvo de l´silento
Al mi parolas vi en sento:
"Ne estas tiu malfeliĉa,
kiu en sentoj estas riĉa."
Parolas vi al mi sen buŝo,
Sen vortoj, sed kun kora tuŝo.

La senton kredu! Nur ĝi gravas.

Ĝi forton kaj kuraĝon havas.
La amo pura, sune hela
La mondon faras bona, bela.
Vin amas... amas mia koro,
Ho, ruĝa rozo, bela floro.

4

EN palaco kaj en budo
Amo estas nur – ŝakludo;
Post mispaŝoj, aventuroj
Malaperas la – figuroj.

5

DIRIS mi: vi min ne voku
Per petol´rigarda;
Petis mi, ke vi ne moku
Pri la koro arda.
Jen, nun kiel papilio,
Flugetanta kun pasio
Ĉe la fajroflamo,
Kissoife vin serĉante
Pri pereo ne pensante
Mortos mi pro amo.

6

EN aŭtuno sur la kampo
Velkas ĉiu floro,
Sed printempe ree pompas
Ĉiu kun odoro.
Nur la flor' de mia koro
Ne plu pompos por mi:
Oni metis ŝin en tombon
Por eterne dormi.

Kial dio do permesis
Ŝin renkonti, ami,
Se Li ŝin al steloj
Ilin pliornami?
Steloj ja brilegas dense
Ĉe la pala luno,
Sed de kiam ŝin Li prenis,
Vivas mi sen lumo.

7

SUR falinta foliaro korvoj migras...
la someraj revoj velkas... Nuboj nigras.
Mia amo – vagaboda papilio –
Jam forkisis sian vivon sur petaloj de lilio.

Florpetaloj falas, falas sen espero...
Velke mortas eĉ memoro pri l' somero
Ve! Dolore, ke sunkovraj nuboj nigras
Kaj sur seka foliaro en nebulo lorvoj migras.

8
(al tri estonaj lernintinoj)

TRI Gracioj karaj, Tri Gracioj ĉarmaj,
En la norda lando tri sunetoj varmaj,
Kies rid' petola min inspiris, ravis
Kaj en kies rondo mi nur ĝojon havis,
Estu salutataj de poeta koro,
Danka kaj felilĉa pro la rememoro.

En fumringoj dancaj de la cigaredoj
Jen skiziĝas siluet' de tri kapetoj.
El tri okulparoj kora puro brilas,
El pasintaj horoj ora rido trilas
Kaj babilas al mi tra l' solec', silento
Tri buŝetoj viglaj pri l' amika sento.

Kribre falas la nebulo de l' forgeso...
Al migranta hom' ne decas jurpromeso.
Porde nun kaj morgaŭ sude li sin trovos.
Tri vizaĝoj cent memori ĉu li povos?
Eble, sed dolore, ĉar en horoj larmaj
Vi forgesis lin jam, Tri Gracioj ĉarmaj.

"Ĉu ne honte tiel danki? – vi riproĉas.
Nur sentakta kor' al ĝoj' malĝojon kroĉas."
Min pardonu! Por momento kaj sen volo
Mi forgesis, ke ne estas mi en solo,
Ĉar vizitis min – ho dankon! – koroj varmaj:
Ridetantaj, karaj Tri Gracioj ĉarmaj.

9

MIA kara, mi memoras kelkahore
Kiel nia amo kreskis, pompis flore.
Vesperiĝo... sonorilo...

En okuloj arda brilo...
Mia voĉo tremis pia:
“Vin mi amas! Estu mia!”

Kara, vi nenion diris nur ridetis,
Vian manon en la mian milde metis.
Koron donis via tuŝo,
Larmojn kisis mia buŝo
Kaj mi ĵure flustris tiam:
“Mi forgesos vin – neniam.”

Ni disiris... La juneco jam forflugis.
Sur la frunto cent ĉagrenoj sulkojn plugis.
Tamen, kara, kelkahore
Mi memoras pri vi plore...
Vi plendadas tra l’ silento:
“Amo estas nur turmento.”

10
VIA ĉarmo, knabineto,
Verso estas sen poeto;
Ĉar mi tion vere sentas,
Mia kanto eksilentas.

11

EN la rigardo flirtas mir’,
Sur lipoj tremas tiklo kisa...
Ĉu por feliĉ’, ĉu pro sopir’
Ridetis rave *Mona Lisa?*

Pri la rideto de l’ ĉiel’
Vekiĝas en mi penso misa:
Nu, ĉar ŝi estis nur model’,
Por mon’ ridetis *Mona Lisa.*

12

FLUGOS for la revo...
Kiel mara mevo
Migros for mi el la lando;
Vokas min – devo.
Mi ne ploros,
Mi ne ploros,
Nur la koro doloros,

Ĉar vi, mia kara,
Por alia floros.

Flugos jar' post jaro...
Kiel ŝip' sur maro
Mi pereos inter rifoj,
Glutos min ondaro.
Vi ne ploru,
Ho, ne ploru,
Eĉ la kor' ne doloru,
Nur per eta preĝo
Pri mi ekmemoru!

13

MI kisis cent knabinojn
Kaj cent knabinoj min.
Mi rabis cent animojn;
Prirabis ili min.
La rido, kisoj, ardo,
La perdo kaj la gajn'
Nur estis ama arto
Kaj dolĉe trompa ŝajn'.

14
KNABINA KOR',
Hodiaŭ
Mi migros for.
Adiaŭ!
Forgesi min promesu,
Alian vi karesu,
Hodiaŭ...
Adiaŭ!
La kora flam'
Hodiaŭ
Forflagru jam
Adiaŭ!
Kaj ĵetu vin al tuŝo
De kissoiga buŝo
Hodiaŭ...
Adiaŭ!

Ho, kara, vi,
Hodiaŭ
Disiĝos ni.
Adiaŭ!

Ĉagrenon mi ne havos,
Min nova ĉarmo ravos
Adiaŭ!

15
SE en am’ estas vulpo,
ĝi ne estas mia kulpo;
se ŝi volas superruzi,
mi do devas – saĝon uzi.

Saĝo povas fari multe,
Tamen saĝe ami – stulte;
Mi do lasas min amuzi,
Per mensogoj superruzi.

16
PROVIZIS min la bona Di’
Per gaja kor’ kaj fantazi’.
Per fantazi’ mi korojn spronas:
La koron mi al centoj donas.

Kaj post foriro de la Ter’
Verdiktos Dio kun sever’:
“Edenon erdis vi pro revoj,
pro dolĉaj pomoj de cent *Evo-j*.”

17
INFANETO en lulil’,
Nun silentu;ĉirpas gril’
Cirrr...cirrr...cirrr...

Miras luno kaj stelar’
La kantiston de l’ kampar’;
Cirrr...cirrr...cirrr...

Anĝeletoj mil kaj mil
Salte dancas je la tril’;
Cirrr...cirrr...cirrr...

Vin, hometo, gaja gril’
Lulas, lulas per la tril’:
Cirrr...cirrr...cirrr...

Gardanĝelon sendos Di’
Vin gardar helpos mi...

Cirrr...cirrr...cirrr...

18
LA vespera vento blovas;
Mian kanton portas ĝi.
Malproksime vin ĝi trovas
Sur benketo sub tili'.

Ploran flustron de l' tilio
En la kor' komprenas vi:
"en la viv' min tedas ĉio,
jam ripozi volas mi."

19
LA estono kaj hungaro
Estas frata paro.
Tion diras, eble prave
Nia lingvistaro.

La fratecon ne la lingvoj,
Moro ĝin sigelas;
Mi asertas, la parencoj
Reciproke – ŝtelas.

En ŝtelarto la estonoj
Hungaron superas,
Tion pruvu la domaĝo
Kiun mi suferas.

Mi, hungaro, ŝtelis kisojn
Sekvante la – moron,
Sed la estoninoj ŝtelis
De ŝtelisto - koron.

20
HEJ, knabino bluokula,
Nu, ne estu tro skrupula!
Ĉar promeso estas fasto,
Vin forlasos via gasto.

Ne prokrastu la regalon,
Versu vinon en pokalon
Kaj vi vidos la afablo
Tenos gasto ĉe la – tablo.

21
EN ĉarma rond' knabina,
Tre gaja kaj intima,
Kun ironia ton'
Provokis min propon':
"Se estas vi poeto
de kapo ĝis piedo,
versaĵojn faru pro
objektoj simplaj tri!

Fenestro, pord', kanapo;
Jen temoj por la kapo.
Do, rompu, rompu ĝin
Per ritmo kaj per rim'!"

Mi faris riverencon,
Konsentis rekompencon
"Por la poemoj tri
tri kisojn havu mi!

Fenestro, vi, okulo
De gaja revemulo,
Mi alte taksas vin;
Tra vi mi vidas ŝin.

Vin, *pordo,* mi preferas;
Vi ŝiajn pensojn peras.
Malfermo – la promes'
La fermo estas "jes!"

Mi ŝatas vin, *kanapo*,
Sur via mola drapo
Ne batas sin anĝel'
Post falo el ĉiel'.

La versoj plaĉi ŝajnis;
La kisojn tri mi gajnis,
Sed poste flustris ŝi:
"La kisoj plaĉis pli..."

22

INTERESA estas la kutimo:
Miajn buklojn erpas laknabino.
Ĉiun blankan haron, mi rimarkas,

Por memoro petoleme ŝi elsarkas,
Se ŝi sarkos tiel unu jaron,
Mi ne havos plu eĉ unu haron

23

TAJLORINON amis mi;
Longan ulnon havis ŝi.
Per fadeno al la sin'
Ŝi alkudri volis sin.

La fadenon ŝiris mi
Kaj la ulnon prenis ŝi.
Ĉar ŝi volis bati min,
Mi do drasis per ĝi ŝin.

24

SANKTULINON mi ne vidas
En virina homo,
Vane tion predikadas
Papa Moŝt' en Romo.
Se nur sanktulinoj regus,
Estus morta frapo,
Ĉar ekzistus nek vi, nek mi,
Nek en Rom' la papo.

Kapelon mi ne faras
El virina sino,
Nek sanktul' mi volas esti
Por ŝia pilgrimo.
Al sanktulo ŝi nur preĝas
Kun pio kaj miro,
Sed ŝi donas kison, koron
Al – pekema viro.

Kiso estas la plej dolĉa
En la tuta mondo.
Scias tion ja egale
Pastro, vagabondo.
Sciis tion, sed forgesis
Lia Moŝt', la Papo,
Kiam brunajn buklojn havis
Lia sankta kapo.

25

EN lum' mortanta sur la mara bordo
Mi staras lace kun fordorma viv',
Mi retromigras sur la montdekliv' ,
Vesperiĝas en la mond'
Vesperiĝas, vagabond'.

Nur sur la ondoj tremas lasta brilo,
Simila al timema palpebrum'
La brilo dronos poste kun mallum'.
Vesperiĝas en la mond'
Vesperiĝas, vagabond'.

Perdiĝis vojo en la blinda nigro,
La paŝoj stumble vane serĉas ĝin.
Laciĝis mi... Sufiĉas jam la migro!
La nokstripozo logas, vokas min.
Jam noktiĝas en la mond'...
Jam noktiĝas, vagabond'.

26

FLOROJN vi deziris; florojn mi kolektis.
El cejanoj bluaj mi bukedon plektis.
Ĉar en blu' cejana vin mem mi admiris,
Kun ridet' de l' kampo mi al vi ekiris.

Vanis la klopodo... Florojn vi jam havis.
Multekostaj rozoj vian koron ravis.
Ĉar la rozo estas pli pompa ornamo,
Velkis la cejanoj, velkis mia amo.

27

HO, Ĉarmulin' infanmiena,
Fratin' vi estis kaj mi – frat'.
Por danki vin kun kor' sentplena
Al vi mi venis nun sen flat'.
La vagonaro jam irpretas,
Atendas en la stacidom':
Mi devos kuri, sed mi petas,
Memoron gardu pri la - hom'.

Pri l' homo, kiu al vi dankas
Pro rid' konsola, kora varm'...

Jen, vidu, nun la vortoj mankas;
La danko estas nura larm'.
Vin ne ofendu ĉe l' disiro
Konfeso lasta de l' korbat';
Pardonu min, mi estas viro...
Ne frate amis vin la - frat'.

28

MI dankas vin, ho Disinjoro
Pro bato, larmo kaj doloro.
Dum vergad' animo veas,
Sur vundon fluas larm' balzame;
Ia doloro pensojn kreas
Kaj kantas sentoriĉe flame
Mia koro.
Ĉar trovis Vi min vergi inda,
Mi estas vere enviinda,
Disinjoro.

Mi dankas vin, ho Disinjoro,
Pro rido, revo, bonhumoro,
La cikatrojn rid' orumas;
ĝi forgesifas venĝe spiti.
Tra l' revado celo lumas
Kaj novan mondon povas vidi
Mia koro.
Pro bonhumoro espervinda
Mi estas vere enviinda,
Disinjoro.

29

MIN riproĉas la knabinoj:
"Malfidela vagabond'!"
flirto-ludon, belulinoj,
lernis mi en via rond'.

Por praktiki, ne forgesi
Skermon en la amduel'
Mi jam devas ĵurpromesi:
"Amas mi kun – hundfidel'."

Estas mi sincera homo
Kaj mi pensas dum la vort';

“Hundfidelo ekster domo
tre varias en la kort’.”

30

ŜIRIĜIS kord’ de l’ kora lir’ hodiaŭ,
La plej belsona kaj konsola iam.
Sur ĝi inspire ludis amo dia
Kaj jen finite: ĝi ne sonos pli jam.

De nun ne povos kanti mi, nur ĝemi
Kaj al Parnaso ne aspiros jam pli.
La lumo mankas, nokto regas ĉe mi;
Pegazo mia devos stumbli, ambli.

La kordon vi disŝiris senpardone
Per korkrucumo fine ion solvi.
Ah, mi ne konas pli kruelan ol vi!

Ĉu iam vi pripensos tion? Ho, ne!
Ĉar dorman vojon de rezigno sekvi
Ja kiu volus?... Nek alia, nek vi.

31

DAŬGAVA* muĝas... Daŭgava bruas...
Vaga vento latvan ŝipon skuas...
Hej, uf! Hej, uf! Vento ŝipon skuas.

Fratoj, nur la sklavo timas
Skurĝon kaj tiranon,
La bravulo ja kutimas
Spiti uraganon.
Vento vane klakas vipon,
La bravulo ridas;
Kun fiero, fido ŝipon
Li al celo gvidas.

Daŭgava ardas... Daŭgava gardas...
La danĝero latvan koron hardas...
Hej, uf! Hej, uf! La danĝer’ lin hardas.

Fratoj, staru vigle, firme
ĉe la direktilo,
Maston, velon tenu ŝirme,

Se tremas la kilo.
Suno venkos la tempeston.
Sonos gaja kanto;
Latva ŝipo ĝuu feston
En libera lando.

*) Daŭgava – rivero en Latvujo.

32

EN la arbar' silentas la maten'.
Funebran psalmon tra la natur'
La spir' aŭtuna susurzas nur.
Sur koraj kordoj kun sufoka prem'
Stertoras kanto de l' agoni'
Kaj ŝvebas zume nun ĉirkaŭ mi.

La ploran plendon portas ventomuĝ'.
Ho ve, atendas nin la vintra fin',
Somero svenis, forlasis nin.
La verdo velka, regas ftiza ruĝ',
Ne eĥas gaje plu la birdotril',
Sur herboj tremas larmoj mil kaj mil.

Arbar' ĉu novan vivon kredas vi
Sub la falĉilo de la aŭtun'
Pensante morton nur dormo nun?
Ĉu scias vi pri tuŝ' de sunradi',
Mirakla kis' de l' printempa blu',
Je kies varmo vi vivos plu?

Kaj tamen vibras voĉ' de l' malesper',
Animon tordas aŭtuna tim',
Ĉar prujna spiro ektuŝis min.
Aŭtun', vi estas mort'. La viv'-somer'.
Printempa amo, ne flugu for.
Ho, estu.. restu en mia kor'!

33

La amo estu ĉiam gaja,
Printempe suna, flore maja,
Sincera en la sentdonaco
Sen postaj pento kaj minaco...

La amo estu sonĝo, revo,
Petolaj dono kaj ricevo,
Psalmado pia, kora ludo
Sen postaj piko kaj aludo...

La amo estu plenpasia,
Sencela eĉ kaj senkonscia;
La amo ardu por la amo
Sen posta moko pri la flamo...

Ĉar amo vera kaj feliĉa
En sentoj estas senkondiĉa;
Ne pensas ĝi, neniam veas,
En ridoj vivas kaj pereas...

34

IUN tagon la sultano
Venis el haremo.
Ruĝa estis la kaftano,
Ruĝa la – mieno.

Duboj pikis la sultanon:
"Tricent havi – multe!"
Li disŝiris la turbanon.
"Tricent havi – stulte!"

Kaj sekrete en divano
li demandis sklavon:
"diru al mi hund' kristano,
kiu havas pravon?

Havu inojn, en Korano
Diras Mahometo.
Unu havu la kristano
Diras Krist-dekreto."

"Kristo pravas, ho sultano,
flustris li kun klino,
ĉar anĝelo kaj satano
vivas en virino.

Graco estas por kristano
Ero de l´edeno
Sed sufiĉas inferflamo
Per la specimeno."

Ne respondis la sultano,
Sed la sklavo konjektis
Ke ĵurante je Korano

Kriston li respektis.

35

PATRINO, vi blankhara naskintin’,
Ĉu scias vi, la lando festas vin?
Dum “Tago de l’ Patrinoj”
Pro mod’ senfruktaj inoj
Bombastas pri l’ virina destin’.
Nun kronas per almozo
Kun grandanima pozo
La ŝtato – multidecon de l’ sin’...
Patrin’ hodiaŭ oni festas vin.

Patrin’, vi ploras. Mi komprenas vin.
Nur restis sola mi el filoj kvin.
Kvar floroj de l’ espero,
La cel’ de l’ sinofero
Forvelkis jam, blankhara patrin’.
Kvar bravaj knaboj junaj,
Pro l’ sun’, laboro brunaj,
Fariĝis nur – milita viktim’...
Patrin’, hodiaŭ oni festas vin.

Patrino, oni festas, sed ne vin.
Nur restis unu, mi, por buĉmaŝin’.
Vin, seka larmolago,
Ne plu koncernas tago
De l’ patrinbestigita virin’.
Forgesis vin jam ĉiu.
Ripozu kaj ne sciu,
Por morti oni vokis – min...
Patrin’ jam oni ne plu festos vin.

Patrin’, kiam kun frosto en la spin’,
En kot’novembra migros dum pilgrim’
Sentombaj tombserĉantoj,
Sencelaj vojirantoj
Al ŝtono de l’ Milita Viktim’
Kaj ili ĵetos floron
Memore sur marmoron,
Jen estos “Tag’ de Ĉiu Patrin’”...
Patrin’, nur tiam oni festos vin.

36

VOKAS sonorilo
Kaj sin turnas ĉiu
Pie kun humilo
Al la dia helo:
“*Patro Nia, kiu*
estas en ĉielo...”

pro l’ sunbrilo, maro
monto, valo plata,
birdostril’, arbaro
dankas Vin la homo:
“Estu sanktigata
Via nomo...”

Se nin sorto vundas,
Mornas vivdesegno;
Se la bat’ abundas,
Vokas Vin parolo:
“Venu Via regno,
Estu Via volo...”

Nin Espero gvidas
Logas nobla celo.
Ni por Bono spitas
Ke ekregu Vero
“Kiel en ĉielo
Same sur la Tero”

Semu al la humo
Benon sunradian,
Post laborplenumo
Nutru la infanon:
“Donu al ni nian
Ĉiutagan panon...”

Se ni koron kaŝas,
Patre nin admonu;
Se ni dorme paŝas,
Faru koran vekon
“Kaj al ni pardonu nian pekon...

Se nin frat’ ĉagrenas,
Trompas nin malame,
Regi nin ni penas
Sen revenĝa piko;
“Ni pardonas same al la malamiko...”

Homa fort’ ŝancelas;
Virton Vi eduku!
Ĝi vantemon pelas,
Gardas la atenton...
“Kaj nin ne konduku
En la tenton...”

Lasu, ke la Paco
Gentojn grate ligu,
Ĉar sen Via graco
Falas Homo tamen
“Kaj nin liberigu
De l’ Malbono. Amen!”

37

KIAM la nokto eterna jam fermis miajn okulojn
Kaj mutos ve’sur buŝ’ kaj dormos plend’en sin’,
En nigra pompo funebrorompite,
De larmoj, vortoj revokaj ŝarĝite
Ne venu al la tomb’, ne venu amatin’!
Estus turmente, ke al vi doloras nia foriro
Kaj ombre la pasint’ fantomas en la nun’;
Ke supre orfa animo langvore
Kortaŭze ploras: “Ve, vivi – dolore!”
Ne venu, ho ne venu tiel, mia Sun’!

Sed en sunora printemp’, seniganta vin de funebro,
En kiu ame kveros voke la kolomb’,
Kun nuptoserĉa tremeto de l’ amo,
En pompo de revteksita ornamo
Ho, venu, venu, kara, al la orfa tomb’!
Estos knsole, ke vin la kruela vivo indulgis
Kaj mortis la pasint’ pro arda kisa tuŝ’.
Vi vidos; floroj de l’ tomb’ vin karesos,
Kiam sekreton de l’ koro vi konfesos:
“Mi amas.. Dormu pace sub la tomba pluŝ!”

38
(al unu el la poetofratoj)

MI neniam volis esti
De l’ poetoj – reĝo,
Nek cerbumis pri l’ metriko,
Nek pri l’ versoleĝo.

Mi nur kantas ritme rime
Kiel mi deziras,
Al Parnaso de l' poetoj
Mi ja ne aspiras.
Tre ridinde estus tie
Sen kompreno muti
Aŭ metrike korajn sentojn
"dokte" pridiskuti.

La moderna nerso-arto
Forĝas kaj poluras,
Artifikas, elcerbumas,
Per cezur' mezuras,
Sed ne tiel, kiel iam
Grekoj – verpiedojn;
Ĝi cezure tranĉas, buĉas
Eĉ mem la poetojn.
La leganto streĉas menson,
Sen kompreno ĝemas:
"Jen, poemo, vere brila,
sed pri kio temas?"

Min kritiko blufe poza
Tute ne afliktas,
Ĉar mi scias, ĝin la menso
- ne la koro – diktas.
Poezio de la menso
Povas esti arta,
Sed ĝi ĉiam fore vagas
De l' sincero arda.
Ĝi paradas trogladite
En la vesto pompa
Kaj odoras de parfumo
Nur drogeja, trompa.

Vane do vi min primokas
Kiel spitan homon,
Mi neniam vidis, vidos
En Budapest Romon.
Vin paiĝu, se vi volas,
Tio min ne ĝenos,
Sed inspiron, ritmon, formon
De vi mi ne prenos.
Rajdas mi Pegazon propran;
Vojon 6gi tuj torvas,
Dum adeptoj viaj ŝvitas,
Versoparojn – kovas.

MI ne “plukas” el dek lingvoj
Vortojn por la rimoj
Kaj ne pozas reĝmiene
Pri l’ “licencaj” krimoj.
Certe, ke mi erarpaŝis
Dum la ritmo-danco,
Sed neniam mian fraton
Pikis mi per - lanco.
Vin mi ŝtas, alte taksas,
En respekto temas,
Sed, pardonu, vian lingvon
Jam mi ne komprenas.

Kvankam samaj estas niaj
Celo kaj egido,
Tamen ofte ŝajnas al mi,
Kantas vi en *Ido*.
Do permesu rimarketon
(venis ja okazo)
dum la lego la kompreno
estos nur – oazo.
Lingvo eble perfekteco
Gajnos en retorto
Sed ĝin lerni oni devos
De naskiĝ’ ĝis morto.

39

MILDA,Milda, Milda,
Hej, trifoje Milda!
Tri knabinoj, sama nom’.
Bluokula, bruna,
Nigra, ore suna:
Tri reĝinoj, sur la tron’.
Uu koron prenas,
Dua min katenas
Tria – dum la kisoj svenas.

40

NUR akvon petis mi,
Vi donis fajran vinon.
Nur pajlon petis mi,
Vi cedis lito-sinon.

Sed pro la fajra vin’
Mi dormon vane spitis,
Kaj jen nun en maten’
Mokridon mi meritis.

41

FOJE pri knabin’ portreto
Ravis koron de poeto
Kaj li fugi vane penis,
Ŝia ĉarmo lin katenis.
Forgesante do pri l’ mondo
Kiel vera vagabondo
El edena Italio
Flirits lil per fantazio.

Kavalir’ de l’ ama revo
Kun sopir’ pri sia Evo
- tre ridinde, tamen vere –
sonĝojn teksis plenespere.
Dum lin logis okulparo,
Tre mistera kiel maro,
Lia koro batis milde
Ŝian nomon: “Tilde!... Tilde!”

“Tiun ridon, tiun ĉarmon,
sorĉan ravon, koran varmon,
ĉi belecon de anĝelo
por mi kreis la ĉielo!”
Sed, ho ve! post tiu krio
Lin el land’ de l’ fantazio
Puŝis el ĉiel’ sur teron
Kis’, donita sur – paperon.

42

KUN vizo kaj valizo
Vojaĝis el Parizo
Knabin’ el Varsovi’.
Vojaĝis mi kun ŝi.

Obstino de l’ knabino
Jam ĉe la pola limo
Forlasis dece ŝin.

Ni ridis ĝis Berlin'.

Dumvoje, ho tre ĝoje,
Ŝvitadis mi plurfoje
Sub ŝarĝo de l´valiz'
Helpante ĝis Pariz'.

Kaj tie tradicie
Ŝi dankis min gracie:
"Ĉarmulo estis vi,
ĉar – mulo estis vi."

43

KOKCINELO, kokcinelo
Skarabeto de l' ĉielo,
Onidir' pri vi raportas,
Amajn pensojn vi disportas.

Flustru al mi kies amo
Sendis vin al mia mano?
Ĉar poeton centoj amas,
Lia kor' por centoj flamas.

Kokcinelo, kokcinelo,
Skarabeto de l' ĉielo,
Ho, reflugu, al ŝi diru,
Al poet' ŝi ne sopiru,
Ĉar li estas vgabonda,
Por li nigra, bruna, blonda
Nur momente estas gemo,
Poste iĝas nur – verstemo.

Kokcinelo, kokcinelo,
Skarabeto de l' ĉielo,
Mi mensogis (nun mi sentas),
Mia koro kison sendas,
Dankan kison pro memoro,
Larman kison al la foro...
Kiu ajn vin sendis al mi,
Dio donu benon al ŝi.

44

COLLONGA estas tera viv',

Nin tombobuŝ' atendas,
Lamente finon de la driv'
Neniam mi priplendas.
Sur la monsako avarul'
Kortreme ŝvitas, ĝiras;
Filistro pala kun skrupul'
Singarde paŝas, spiras.

Ne grave! Ĉar al sama fin'
La sorto nin pelvipas;
La vivdonacojn el la sin'
Senzorge mi disipas.

45

NUR migri, ĉiam migri, migri for,
Postalsi ĉie iom el la kor',
Al hejm' sopiri ekster hejma Ter',
Sed hejme sklave revi pri l' liber'
Kaj ree kuri for ĝis spira halt'
De ombra fundo al suriĉa alt';
Jen vivo mia: migro kaj sopir'...
Celperda halto kaj celserĉa ir'.

Forviŝi fremdan larmon per konsol',
Sed lasi flui propran en la sol'
Kaj arlekeni kun kaŝita larm'
Por senti korkareson de korvarm',
Dividi min kun donacema sent'
Kaj poste vei pro l' malfrua pent';
Jen sorto mia: dono kaj ricev'...
Semado vana kaj senfrukta ver'.
Al mi nur vortoj ŝajnas ĉio jam:
Ideo, celo, bono, vero, am'...
Mi scias, ke la tuta glora mond'
Nur estas en dezerto seka font'.
Por ĉerpi el ĝi, por vivteni nin
La proprajn sentojn verŝas ni en ĝin,
Fatalo: klara vido, blinda mir'...
Infera sobro, migro en delir'.

46

TRI reĝidoj de l' fabelo
Rajdis for el reĝkastelo

Por edziĝi, ŝancon provi,
La feliĉon serĉi, trovi.
Tri reĝidoj, kune bravaj,
Pri estonto esperhavaj,
Amble, trote kaj galope
Rajdis longe kaj triope.

Tri reĝidoj vane spitis;
Ilin la bonŝanc' evitis.
Fine venis pens' konsola;
Rajdu, serĉu, ĉiu sola!
Tri reĝidoj kun malĝojo
Do disiris ĉe krucvojo...
La pli aĝaj dudirekte,
La plej juna rajdis rekte.

La plejaĝa ĉe landlimo
De ŝtonkora sorĉistino
Je la kri' de ŝia koko
Tuj fariĝis - voja roko.
La mezaĝa iun tagon
Jen atingis sorĉolagon.
Pro soif' li trinki haltis,
Iĝis – bufo, kvakis, saltis.

Sed reĝido, la plej juna,
Tran la mondoj homa, suna,
Kie regas nur teruroj,
Venkis en mil aventuroj
Kaj - ĉar decas en fabelo –
Reĝidinon el kastelo
De sepkapa drak' li savis;
Edzineton belan havis.

Drakosango sabron hardas.
Pov' mirakla en ĝi ardas.
La reĝido sciis tion
Kaj li ĉerpis el ĝi iom.
Dank' al liaj akra saĝo,
Brava koro kaj kuraĝo
Sorĉistinojn li mortforĝis,
La du fratojn li resorĉis.

Tri reĝidoj de l' fabelo
En la patra reĝkastelo
Vivis gaje kaj feliĉe,
Dancis, kantis ja sufiĉe...

Sed post tempo maje suna
Magajiĝis la plej juna.
La du fratoj ne komprenis
Kial lin ĉagreno prenis?

Li ekplendis: “ Jen fatalo!
Venkis mi en drakbatalo,
Vin el rok’ kaj buf’ reprenis,
Sed drakino min mem prenis.
Fabelviv’ delonge pasis,
Realecon ĝi postlasis;
La edzin’ min al si forĝis,
El hero’ – *pantoflon* sorĉis.”

El la kompatinda ŝanco
Kun konsenta kapbalanco
La du fratoj multon lernis,
La rezulton en si fermis:
“El la sorĉoj estas savo,
sed ĉiame estas sklavo,
kiun ĉenas disciplino
al *kapricoj* de l’ edzino.”

47

KIAM la nokt’ bruligas stelomeĉojn
Kaj lunradian pompon prenas al ŝi,
Sopiroj ludas sur la lir’ arpeĝoj,
La koron sentoj igas kanti, valsi...
Aperas vi, enkora altarbildo,
La brakojn etendante voke al mi:
Al peksopiro venas ĉasta virto
Por fali kaj pagane psalmi...

“Ah, venu, venu! Vin mi mokas, pelas.
Suferi pli la kor’ ne povas plu jam.
Jen, vidu, via sklavo ekribelas:
Li volas havi vin aŭ morton tujan...

Dum tikla sago de Amoro sorĉas,
Ni mordas nin per kis’ por kison gajni.
Momentoj febraj rozoĉenon forĝas:
En ĝi pereas vi amata kaj mi...

Sed jen la tag’ estingas stelomeĉojn
Kaj vekas sin ĉagrenoj, zorgoj en ĝi.
Mutigas peza jugo la arpeĝojn

Por revtesadon de la koro venĝi...

48

POR kio vivas la poeto?
Prikanti mondon de l' anim',
Li eĥas trilon de birdeto
En vivarbar' por ravi nin.
Sed dum flagrad' de venĝoardo,
Dum sabrotint', kanona bru'
En li mutiĝas tuj la bardo,
Rifuĝas li, ne kantas plu.

Li kaŝas sin kun korotremo
Simile en tempest' al bird'.
Priploras arde lia ĝemo
Barakton sangan de la virt'.
Seneĥe en la uragano
Al sia kredo kun fidel'
Li tamen kantas pri l' homamo,
Atendas sunon de l' ĉiel'.

Sed se la sango lin inspiras,
Li grakas – ve! – kun korvokri'.
La kompatinda nur deliras
Pro febraj bildoj de l' vizi'.
Dum lia kanto la sangfonto
Fariĝas larĝa sangriver',
Leviĝas el kadavroj monto,
Mortveas tero pro sufer'.

Post hor' freneza pasos febro,
Paciĝos mond', fordormos ard',
Sed li ĉiame kun funebro
Priploros morton de la bard',
Ĉar liaj konatoj ne plu sonos
Karese el la korprofund';
ĉar ĉiu kanto ja fantomos
stigmita de kormurda vond'.

Poetofratoj, kantobirdoj
En denso de la vivarbar',
Ni himnu nur pri koraj virtoj,
Pri pac' mirakla por homar'.
De venĝspira sanga reto
Rifuĝu ni kaj restu for!

Por kio vivas la poeto?
Por semi amon en la kor'.

49

PASAS pavo,
Marŝas ravo,
Iluzie sorĉas...
Magdaleno,
Dum promeno
Vi admiron forĝas.

Kantas pavo;
Fugas ravo,
Iluzio mortas...
Magdaleno,
Per kantemo
Vi orelojn tordas.

Ava pravo:
Pava ravo
Nur por vido belas;
Magdaleno,
La kantemo
Admirantojn pelas.

50

MI kaj la nokto maja
Atendas ĉe la pord'.
En koro, june gaja,
Vibretas ĉiu kord'.
Gitaron mi ne havas,
Nur liron de l' poet',
Sed vin la kanto ravas
Per vortmuzika pet'.

La luno lumas sorĉe
Kaj ĉcirpas gaja gril',
Lampiroj ludas torĉe
Per paroserĉa bril'.
Babilas la zefiro
Kaj klaĉas la silent',
La freŝa maja spiro
Forblovas zorgojn cent.

Mi kaj la nokto maja
Atendas, vokas vin.
Kun koro, kune gaja,
Rapidu do, knabin'!
Nenion mi proponos,
Nenion timu vi;

La maja nokto donos
Ideon tuj al ni.

51

(Por kongresa malfermo.)

POST himnoflugo la orgen’ silentas,
Sed koraj kordoj vibras plu solene...
Pro vojkomenco rememor’ legendas,
Espero pri l’ estonto regas plene.
Posta jara drivo por ripoz’, rigardo
Jen nia ŝip’ atingis novan bordon.
Okuloj brilas, flirtas la standardo,
Kun Nova Sent’ ni petas novan frotn:
Ho, Amo, vin ni vokas al la koro.
Nin supernombru via bena graco
Dum inspiritaj horoj de l’ laboro,
Dum la semad’ de l’ intergenta paco!
Sub sunkareso la semaĵo ĝermas...
Vi, nia sun’, karesu koran humon!
La varmon ni en ni dankplene fermas
Por havi fruktojn: Belon, Bonon, Lumon.

Post halt’ momenta kaj labor finita
Ekiru nia ŝip’ al nova bordo!
Tra ondoj, super rifoj saĝo spita
Direktu ĝin al certa bona sorto.
Okuloj brilu, flirtu la standardo,
Favora vento ŝvelu ĝian velon,
Instigu nin konstante kora ardo:
Gegratoj, ni atingos nian celon!

52

EĈ sen groŝo
En la poŝo,
Sen muzik’ pasia
Eĉ sen vino,
Sen knabino
Estas mi ebria.

La humoro
Kiel oro
Tintas, dancas, brilas;
Koraj kordoj
En akordoj
Violone tirlas.

Revovino

Por la spleno...
Dolĉa sveno
min forgesi igas
pri la ĝemoj,
teraj ĉenoj,
Ŝajno min vivigas.

Dank’al Dio!
pro ebrio
mi la mondon perdas.
en oazo
de l´ekstazo
Sonĝomondo verdas.

Mondo sorĉa

De la sino
Ĝis la kapo kuras,
Min karese
Multpromese
Feinetoj lulas.

vivo dolĉa,
mia koro ridas,
ĉar en via
sfero dia
Homon mi ne vidas.

Bone estus
Se mi restus
Sub la pov’ magia
Kaj tra l’ valoj
De ŝakaloj
Migrus mi ebria.

MI havis nur sep jarojn,
Katinjo havis ses,
Je kisopeto tamen
ŝi flustris al mi: jes.

Dum “paĉjo-panjo” ludo
Sur la herbeja plus’
Ĝojigis min tre dolĉe
La tikla kisa tuŝ’.

Sed – ve! – subite venis
Kruele la surpriz´:
Forpelis patra vergo
Min el la paradiz.

De tiam pasis jaroj,
Precize tridekses
Kaj ofte mi fariĝis
Viktim’ de ama jes’.

Ĝi estas, mi jam scias,
Diabla loga pen’,
Post kiu ĉiam sekvas
Forpelo el eden’.

Iam kompreni vergon
Tro juan estis mi,
Por sekvi nun instruon
Tro maljuniĝis mi.

RADIOJ ludas sur la bordo...
Ho, kara, kuru kun mo for do
El ombra mest' al brila blu'
En suna varmo flirti plu!

Miloble eĥas rido nia,
Ĉar majan himnon trilas ni ja.
Agordas kordojn kisa am':
La kantrikolto venis jam.

Printempa sent' en suna vindo
Al korlulilo vokas nin do
Kaj dolĉe flustras la promes':
Post spita *ne* la ama *jes*.

Sopir' la lipojn igas kisi,
En kisobrul' en ekstaza ced'
Protesta vort': la pruda *sed*.

La suna bril' atendas, vidu!
Amata venu, vivu ni du
En kisa varmo de l' aŭror'
ĝis la printempo pasis for!

55

KORON tuŝis sorĉo de memor',
Amsopiron spiras nokta hor',
Eĥas voĉo kun flustro deklara:
Vin mi amas; amu min, vi kara!

Kaj petole ŝvebas la sekret',
Loge vokas vin la kora pet',
Buŝ' soifas al kiso nektara;
Vin mi amas; amu min, vi kara!

56

DIO havas supre mil kaj mil anĝelojn;
Ili ekbruligas miliardajn stelojn.
Onidire inter ili mankas - ino,
Ĉar anĝelo en ĉielo estas viro.

Dio sciis, en ĉielo mankus paco,

Ĉar virino skandalemas ja sen laco;
Jen kialo de sufero sur la Tero;
La virino estas sojlo de l' infero.

Sed ĉielo inferiĝus sen virinoj,
Por mi tede estus vivi inter – viroj;
La inferon al mi donu juĝo dia,
En ĉielo loĝu – *kritikisto mia.*

57

NOKTOMEZE en migra denso
Flagras meĉo la libera penso.
Monstraj ombrojn ĝia lumo skizas.
En anim' la ombroj dubon ĉizas;
Kredo svenas, la laboro lacas,
Tutan mondon la frenez' minacas
Kaj la Homo sub la kruco peza
Ŝvitas sangon en la hor' moktmeza.

Fora fajro matenruĝe flamas,
Stultaj kokoj pri l' aŭror' aklamas,
Sed la frupurpuro estas trompa...
Nur la Mezepok' el fundo tomba
Venis por fantomi, tenti, logi,
Rajton al la Viv' por si arogi
Kaj noktmeze kun tagiĝheleco
Brulas sur ŝtipar' la *Egaleco.*

Historia dramo nun revenas:
Sur *Golgoto* la viktimo svenas,
Mortverdikton la sklavestroj urĝas,
Blindaj sklavoj mokas, kraĉas, skurĝas,
Hurlas hordo, kanajlar' de stratoj...
Dum la manojn lavas mil *Pilato*-j,
Venkas la uzurpa vandaleco,
Krucumite sangas la *Frateco.*

Al la ĉar' de l' Mezepola Kulto
Jungas sin la malsatante stulto:
La mizero grasan oston lekas,
Glore krimas, vendas sin kaj blekas,
La devizojn vestas uniforme,
Ĉenojn forĝas, hejmojn rompas 6storme,
Himnas pri la moda festospeco
Dum la enterig' de l' *Libereco.*

Noktomezo... la tagiĝ' malfruas...
Vento de furioj siblas, bruas,
Tordas meĉon de l' libera penso;
Ĉio dronas en la nigra denso...
Kaj egale por la sklava sfero,
Kion naskos la ĥaos-utero.
Nur ĉe tomb' atendas celperdintoj
Reviviĝon de la *tri* mortintoj.

58

ENTOMBA sento estas mia am',
Ne donas ĝojon, plendas nur,
Nek vivi povas, nek fordormi jam;
Fantomas ĝi post kripta mur'...

Sed ĝia ve' libere flugas for
Trans barojn de la tomb' al vi,
Kiel peteg' de almozula plor'
Direktas sin de Ter' al Di'

Kaj mia almozula amo jen
Ne tuŝas vian koron nun...
Silik' fariĝis la iama gem';
Vi turnis vin al – nova sun'.

59

Verda stelo sur la brusto
Iom palas pro la rusto.
Mi ne estas purigisto;
Estas mi esperantisto.

Kuŝas ie sub tegmento
"Netuŝebla Fundamento".
Tuŝu ĝin nur la Mefisto;
Estas mi esperantisto.

Polvkovrite sur bretaro
Putras mia SAT-vortaro.
Tedas min la vorto-listo;
Estas mi esperantisto.

Gramatikon mi ne konas
Kaj gazeton ne abonas...

Librojn legu la verkisto;
Estas mi esperantisto.

Mi parolas kun rapido:
“Bonan tagon! Ĝis revido!”
Ĝi sufiĉas por ekzisto;
Estas mi esperantisto.

Pionirojn mi kritikas,
La gvidantojn dorne pikas
Kaj konspiras kun persisto;
Estas mi esperantisto.

Por la venko mi esperas,
Sed nenion mi oferas,
Mi ne estas ja bankisto;
Estas mi esperantisto.

Se baraktas en la krizo,,
La movado, organizo
Helpas mi nur per rezisto;
Estas mi esperantisto.

Flugas per facila vento
El la buŝo Nova Sento.
Ĝi sufiĉas por sofisto;
Estas mi esperantisto.

Post la mort’ ĉe tombo mia
Staros “rondo familia”,
Nekrologos ĵurnalisto:
Estis li esperantisto.

60

ĈAR konas mi la vanan amon,
La korcindringan sentoflamon,
Mi povas ne nur amon doni,
Sed eĉ kompreni kaj pardoni.

Ĉar konas mi la malesperon,
Ideprofitan falsan veron,
Mi povas ne nur prilamenti,
Sed pro l’ kredemo kore penti.

Car konas mi la ŝajn-amikon,
Maskitan venĝon ne nur arde boli,

Sed vindi vundon kaj konsoli.

Ĉar konas mi la vanan lukton,
Celperdan venkon, verman frukton,
Mi ovas ne nur stulte spiti,
Sed eĉ pri mi satire ridi.

61

KAVALIROJ de l' Tutmonda Paco,
Kun kora soleno salutas mi vin!
Superombru vin transtera graco
En nobla labor' de komenco ĝis fin'!
Vana preĝo de l' senpatraj buŝoj,
Vidvina funebro, patrina dolor',
Muta veo el sub tombaj pluŝoj
De fratoj murditaj nun ŝvebas al kor'...
Ho, aŭskultu la martiran psalmon!
Tre orfe ĝi ploras en bruo de l' mond'.
Ĝi inspiru vin por planti palmon
De l' Paco tutmonda kaj bela estont'!

Kavaliroj de l' Tutmonda Paco,
Jam nun fantomadas la nova milit':
Antaŭ pacaj sojloj la minaco
Jen skuas la pugnojn kun venĝo kaj spit'.
Por kaponoj la patrinoj naskas
Kaj oni edukas la filojn por Mort',
Nun ankoraŭ la malic' sin maskas,
Sed baldaŭ la Vivon sufokos perfort'.
Monstraj manoj kirlas la vivmaron,
Preparas abismojn sub la ondokrest';
Fora fulm' avertas la Homaron
Pri nova tajfuno, pri sanga tempest'.

62

MEMORO pri l' Pariz-a Majo
Sin ŝtelis al mi tra l' silent'.
La pulsa bru' ĉe *Sajna*-kajo
Min dolĉe lulas por moment'.
Bulvardoj de la metropolo:
Vivplena gaja labirint'
Kaj vigla ĉarmo de l' popolo
Min logas al si el pasint'...

En rond’ amika mi denove
Forgesas pri la vivdolor’;
Ĉe stratangulo gajatone
Muziko sonas, kantas ¶or.
Al la diablo pruda deco!
Nun ŝaŭmas gajo de la sin’,
En vejnoj bolas la juneco
Pro dolĉe fajra franca vin’...

Petole flustras kanto venta
Pri maja kiso de Pariz’;
En mia ĉambro subtegmenta
Enestas mem la paradiz’.
Edenon sur la Ter’ promesas
Mantuŝo silka kun humil’,
Veluraj lipoj min karesas,
Ĉiele ridas kora bril’...

Amata urbo, ho Parizo,
Amika rondo, franca vin’
Kaj subtegmenta paradizo,
Neniam mi forgesos vin.
Kaj ĉiufoje, se la Majo
Teksados revojn en anim’,
Vagado mi ĉe *Sajna*-kajo,
Parizo, admirante vin.

63

NE koleru, kara,
Se mi vagabondas!
Kiel akvo mara
Miaj sentoj ondas.
Min inspira tajdo
Levas kaj mallevas,
La Pegazo-rajdo
Pri libero revas
Kaj mi migri devas...

Sed kiel la maro
Sin retiras pace,
Mia sento-maro
Kvietiĝas lace.
Haltos la Pegazo,
Se inspiro svenos;

Muzoj de l’ Parnaso
Min plu ne katenos
Kaj mi tuj revenos...

64

PATRA lingvo, patrolando,
Mi amegas arde vin
Tuta tero, Esperanto,
Vin mi tenas en la sin’.
Al unuaj min katenas
Patriota fila dev’;
Al du lastaj min alĉenas
La ideo, homa ver’.

En la amo dividita
Regas nobla harmoni’;
Fila devo, revo spita
Kune vivas sen envi’,
Ĉar popolo, eĉ plej eta,
Estas filo de l’ homar’
Kaj ĝi devas vivi preta
Por labori kun fratar’.

Landojn, lingvojn mi estimas,
Celas al tutmonda pac’,
Sed defendi mi ne timas
Miajn proprajn dum minac’;
Ĉar la ŝipo de l’ nacio
Estas lingvo ka la land’,
Ilin gardu la konscio,
Gvidu for de rifa rand’.

Patra lingvo, patrolando,
Vi amataj de l’ anim’
La batal’ por Esperanto
Konatigas vin post lin’.
Patra lingvo, vin ĝi gardas
Kontraŭ drono kaj kunfand’,
En instruo ĝia ardas
La defend’ por patroland’.

Tiel amo dividita
Unuiĝas en la cel’;
Sub la signo “Verda Stel’”.
Frato, sciu, nia flago

Kaj obstina propagand'
Estas paca fila ago
Por nacio, patroland'.

65

LUDAS la cigano:
Violono ploras.
Pri l' pasinta amo
Koro rememoras...
El animprofundo
ĝemas for la kanto
kaj el ĉiu vundo
ree gutas sango...

Ludu, hej, cigano.
Larmojn ne atentu!
Pri l' korŝira dramo
kordoj plore plendu!
Koro iam svenos
falos mi survoje
kaj ne plu revenos,
kio pasis foje...

66

VINON, vinon!
Mi forgesi volas.
Hwej, knabino,
Kiu min konsolas!
Kison sorĉan
Por korreviviĝo
Amon dolĉan
Donu por feliĉo!

Jen, la vino
Mian sangon vergas.
Pro l' knabino
Mi doloron perdas.
Pro la kiso
koro vivon sentas.
Paradizo
Min ĉe ŝi atendas.

Vanas ĉio,
Jam sufiĉas ludo...
En ebrio
Tamen vivas dubo.
Al knabino
Pro bonvol' mi dankas,
Sed en sino
La forgeso mankas.

67

BONO
Ĉu nestas ĝi en Homo?
Vero
Ĉu regas ĝi sur Tero?
Belo
Ĉu vivas sub Ĉielo?

Ĉu ne estas nur dramo
La Amo?
Moralo
Ĉu ekzisti povas en batalo?
MI vidis ofte dum jardekoj,
Ĉemizojn ŝanĝis virtoj, pakoj.

Celo
Ĝi estas nur sinpelo.
Kredo
Por nokt' la blinda pledo.
Volo
Malforta velo-tolo.
Rustmordita risorto
La Forto.
Espero
En konstruo estas la mortero.
Mi vidis ofte mortis homo
Sub ruin' de sia domo

68

ANTAŬ idolo pagana
Mi volus min terenĵeti,
Droni en Kredo infana,
Fetiĉojn timegi, peti,
Min en ĝangalon forkaŝi,
Tigre ŝteliri kaj paŝi,
El kanoj kalfatri domon,
Eviti la blankan homon.

Volus mi fugi de ĉio,
Lasanta la Vivon nuda:
De la sciencoj kaj scio,
Profitavido kruda,
De la fratama prediko,
Fil- kaj fratmurda intrigo,
De celoj, promesoj, falsaj,
De agoj kaj venkoj farsaj.

Kaj mi dezirus ne senti
La pezon de l' vanta vano,
Vivi instinkte, ne penti
Pri l' agoj, ideo, amo,
Krii kaj vei libere,
Venĝon revenĝi senpere,

La vundon senplende porti,
Kun kredo pagana morti.

Ĉar min teruras la nuno,
La hipokriteco naŭzas.
Tia moralo sub Suno
Nur disharmonion ka6uzas:
Oro-avido grimacas,
Paco armita minacas,
La kredo pri l' justa dio
Nur dronas en pruda pio.

Sed proksimiĝas la juĝo,
Jam ĝermas en vi la Fato.
Vanos kaŝludo, rifuĝo;
Ekstermos la fraton frato,
Falos la raso kaj Romo,
Sed ne formortos la Homo,
Ĉar kie la tomb' vin tegos,
Paganaj idoloj regos.

69

SILENTAS mi, sed vi ne kredu,
Ke vin forgesis mia kor'.
La belaj horoj, kisoj, larmoj
Barakte vivas en memor'.
Mi amas vin eĉ pli ol iam,
Mi amas vin, nur vin sen fin',
Sed mi silentas – ho, pardonu!
La sorto mem mutigas min.

Mi ne demandas, ĉu simile
Suferas vi pro l vana am'?
Mi sentas ja, ke la respondo
En vi delonge ploras jam.
Eĉ sen respondo mi komprenas:
Vi serĉas la rifuĝon nur
Kaj sinforgese enterigas
La vivan sentin per plezur'.

Silntu ni kaj nur silentu;
Ne gravas ŝajn', se regas ver'.
En korprofundo ni retrovos
Konsolon por la sortkruel',
Ĉar ĉio estis bela, bona,

Ĉar ĉion, kion sorto rabis,
Rehavas ni en reva pac'.

70

FILOJ de *Kaino* kun la stigmo,
Mature atendas vin la rikolto.
Faru fajron! Flagru sen enstingo
Sur tero ghena flam' de l' Malorod!
Al ŝtiparo do moralon, virton,
Noblajn celojn ĵetu sub la cindron
Kaj kolero lafa de la *Etno*
Furiozu en la dterusento!
Ne hezitu, filoj de *Kaino,*
La nondon ptrantan fine renversi,
Sciu, vian tronon por la gajno
Milmiloj rapidos sklave tuj servi.

Filoj de *Kaino,* la prapatro
Ne tre favorata estis Hieraŭ,
Sed nun ŝajnas, ke via talpo-arto"
Jam estas laŭ plaĉ', de l' Dio fiera,
Ĉar al vi Li donis la potencon...
Dum arme' de l' bono perdas centon
De plej noblaj koroj, vi triumfas,
Monstrajn buĉmaŝinojn zorge muntas.
Flugu supren do la fum' incensa
De via altaro, gent' de *Kaino,*
Por konvinki Lin pri ver' esenca,
Ke ĉi besto estas hom' – nur laŭ ŝajno.

Finan venkon por la pens' *Kain*-a
Kun ve' mi sopiras, ho bestofrato,
Ĉar la homo, estu kia-ajna,
Li celas fratmurdon per korotrafo.
Finan venkon do anime, korpe,
Ke ĉe manĝotrog' de l' sango porke
Glutu, gruntu ĝis satiĝo morta
La kreaĵo glora, sed plej monstra;
Ke ne pulsu koro aspiranta
Kun vea dolor' al Vero kaj Bono
Kaj ne vivu plu, al kiu vanta
Sopiro pruviĝas "esti nur homo".

71

SOPIRFLORON plantas,
Kiu kantas
Pri noblaj sentoj, korornam'
Pri idealo, arda am'.
Soprifloron plantas,
Kiu kantas.

Sopirfloron rompas,
Kiu rompas
Fidelan koron de l' amat'
Per ruzaj vortoj, falsa flat'.
Sopirfloron rompas,
Kiu trompas.

72

PER larmo videbla
Ruzadas la virin';
Per larm' nevidebla
Ŝi pereigas sin.

Per larmo-armilo
Ruzadu pri kaj por,
Sed koron sunbrilo
Neniam lasu for!

73

HEJ, infanoj, tuj al mi!
Oĉjo ludos nun kun vi.

Unu unu estas du
Paron faru, sed sen bru'
Du kaj unu estas tri.
Senkunula estas vi.
Tri kaj unu estas kvar,
Flanken paŝu par' post par'!
Kvar kaj unu estas kvin,
Mi ne lasos sola vin.
Kvin kaj unu estas ses,
Jen konsentas ŝi per "jes".
Ses kaj unu estas sep,
Me ploretu orfa nep';
Sep kaj unu estas ok,

Vin ne trafos langa mok'.
Ok kaj unu esta maŭ,
Vin pribojas hund' per "vaŭ!"
Naŭ kaj unu estas dek,
Kapre bleku: "mek!mek!mek!"
Ĉar mi restis - dekunu...
Pelu min for kaj punu!

Oĉjo, ni ne punas vin;
En la ludo gvidu nin!

Ronde ronde dancu,
Pare vin balancu,
Faru longan ĉenon,
Fortan manotenon!
La unua kuru ringe
Kaj posttiru ĉiujn svinge!
Kiu falos ĉe la fin',
Tiu kaŝu zorge sin!

Ho, mi falis, oĉjo kara!
Kaŝu vin en dens' arbara!

Ena rbaro loĝas lupo.
En la lagon saltu, pupo!

Min la fiŝoj manĝos tute.
En grenejo sidu mute!

En grenej' min musoj vidos.
Sub tegment' vi bone sido.

Svenos mi sur la ŝtuparo.
Tuj en kelon de najbaro!

En la kelo vivas rato.
Malkuraĝa eta frato,
Mi ne povas helpi vin.
Iru hejmen al patrin'!

Mi ne estos malkuraĝa,
Se mi estos jam pliaĝa.
Nun mi estas eta hom'
En la kara patra dom'.

Hej, infanoj, pravas li,
Lin ne pelu for el ni!

Ludu, kanu gaje plu
Sub ĉiela suna blu'!

74

LA ŝipo pasas kaj la mevoj
Per luda flugo sekvas ĝin.
Similas ili al la revoj,
Sekvantaj nin ĝis vivofin'.

Mi ĵetas, kara, panpeceton
Al la avida birda bek',
Kiel mi donas nur vorteton
Al nia amsopira pek'.

Vetluktas la malsataj mevoj
Kaj kontentiĝas pri l' paner';
En proza lukto inter devoj
Nin same nutras nur – esper'.

75

"SUR la kampo for de l' mondo"
Sonĝon vidis knabo juna...
Pri l' homaro, pri l' estonto
Lin inspiris revo suna
Kaj ekĝermis la – ideo.
Li ne dubis, nur esperis,
Nepensante pri l' pereo
Sian vivon li oferis.

"Ho, mia kor', ne batu maltrankvile,"
Li ĝemis tamen en decida hor',
Sed poste ĉion donis li humile
El sia kor'.

"En la mondon venis nova sento",
Eĥon vekis, korojn ĝi inspiris
Kaj inunde kreskis la torento;
Ĝiaj ondoj milojn al si tiris.

"Tra densa mallumo briletas la celo",
Sed ĝin la unuaj jam vidis,
Per nobla laboro por Bono kaj Belo
La Vojon preparis kaj fidis

Kaj ili ekplugis kaj semis sen laco;
Miraklojn produktis la humo de l' Paco.
Ho, vi, pioniroj, mokitaj de miloj,
Nun estu benataj de l' filoj.

"Forte ni staru, fratoj amataj"
Por vigle gardi la flamon!
Nur Harmoni' kaj Fido vartataj
Konservas kore la Amon.

"Al Vi, ho potenca senkorpa mistero",
En nuna momento solena
La koroj sin turnas por Paco sur Tero,
Por Via favoro gracplena:
En luktoj, tempestoj de l' Vivo nin gardu,
Ne la erarojn, la senton rigardu
Kaj tenu nin firmaj kaj noblaj en Bono
Por venko de l' Homo.

76

DE land' al land' mi flugas,
Animan agron plugas
Kaj semas en la koron
Jen ĝojon, jen doloron.

Min lulis varma varto,
Mirigis flirta arto,
La tempo distre pasis...
Sed kion ĝi postlasis?

Nenion, ĉar sendube
Ni ĉion faris lude:
Vi nur mensoge logis,
Mi loge nur – mensogis.

77

PIEDPINTE paŝu sento;
Dormas mia amatin'.
Post la tagaj zorg' turmento
Lulis ŝin la sonĝfein'.

Piedpinte paŝu sento;
Frunton kisu nur la spir'

Kaj ne cedu al la tento
La ardanta amsopir'.

Piedpinte paŝu sento;
Ŝin ne veku kora bru'
Lasu ŝin nun en silento
Dolĉe dormi, sonĝi plu.

Piedpinte paŝu sento...
Vane jam! Vi vekis ŝin.
Kion fari por pripento?
Flustras ŝi: "Ho, amu min!"

78

SE ridas luno gaja,
Radias suno maja,
Pleniĝu via koro
De lunarĝent', sunoro.

Se Vivo manifests,
Sopirojn Ĝi sugestas,
Kuraĝu sonĝi, ardi,
En revoj volon hardi

Kaj poste malavare
Disĵetu ĉion are,
Ĉar ĝojo de l' Feliĉo:
Disipi el la riĉo.

79

MORTINTA haveno... Sur ĝia kajo
Fabrikoj mutas armistice.
Maŝinojn mordas longavice
La rusta funebro en malgajo.

Post putraj pordoj,
Sur kavaj kortoj
Formortis bruoj.
Longkolaj gruoj
Kriple riproĉas al ĉielo.
Sub ruba polvo,
En ŝima volvo
Ripozas dratoj.

Grasventraj ratoj
Nestas kaj festas en la keloj.

Ho ve, la haveno en svenota ĉeno
Atendas senplende en deliro...
Ho ve, la haveno en ondotondro dronas,
Ĝin tombo ombrumas: ftiza spiro.
Mortinta havdeno... En ĝiaj domoj
Parioj spiras, palas, putras,
Per arboŝeloj nun sin nutras
Kaj naskas... Ho, naskas ĉi fantomoj!

Skeletaj miloj,
Platbrustaj filoj,
Virinoj stultaj,
Pedikoj multaj:
Jen la armeo de l' Laboro.
Sin sklavoj klinas,
En ruboj minas
Kaj trovas – vanon.
"Ho, panon! Panon!"
ĝemas sangspute la stertoroj.

Ve! Ve! En haveno de l' Veo, ho, humilaj
Milmiloj funebre febre preĝas.
Ve! Vanas la dorna ornamo, Kriste trista!
Nun, orfoj, amorfa monstro reĝas.
Hej uf! Do vekiĝu!... Ek al laboro!
Vin la fabrikoj jam atendas.
Al la diablo, se vi plendas!
Do uf!...Vin komatis la sinjoro.

Skeletoj svarmas
Kaj sin alarmas.
Jen luktaj tuŝoj,
Jen pugnopuŝoj,
Sakroj. Ne estas plu amikoj!
La sklavaj rotoj
Kun plandofrotoj
Trotante tretas
Kaj tretas... tretas
Al la pordegoj de l' fabrikoj.

Jen en la havenon envenas – panpeceto!
El miloj lojale al Etero
De Tero psalmadas la himnoj ne dankomanke:
"Ho, glor' al Sinjoro pro prospero!"

La kortojn plenigas armeo pala...
Ne ŝparu forton! Klinu spinon!
Jen fajfo vipas la maŝinon
Kaj tondras remuĝe verkrio ŝtala.

Terskua bruo...
Elektra fluo,
Vaporo slatas,
Neniam haltas:
La vivo mem nun rompas tombon.
Maŝinoj ruktas,
Uf! uf! Produktas
Por gloro homa
Per sputo voma:
Tankon, grenadon, gason, bombon.

Tra stratoj tretataj per tridektri trumpetoj
Jubilas fanfare are miloj
Kaj kantas: “Ho, sankta ja estas la Laboro
Por festa estonto de la filoj!”

80

EL sudo venis la sinjoro,
En nord’ naskiĝis la knabin’;
Babilis ili pri la koro,
Pri diferenca am’ de l’ sin’.

“En sudo, sciu, ho knabino,
La amo estas fajra vin’,
Nektaro dolĉa de l’ destino;
Ĝi lule ebriigas nin.”

“En nordo, sciu, ho sinjoro,
La amo estas panoram’;
Unue pano, poste oro
Kaj lastavice nur la am’.”

Per kiso ŝin li al si prenis:
“Ĉu panoramo aŭ la vin’?!”
Pro dolĉa sveno ŝi ekĝemis:
“La panoramo – sed kun vin’.”

81

SUR verda kamp’ en suna brilo
Promene vagas mi sen cel’;
Min ravas la natur’ kaj trilo
De birda bardo en ĉiel’.

Ho, brida bard’ ĉe l’ nubolimoj,
Envias vin mi sur al animoj
Pri l’ birdaj sentoj en liber’.

Rigardu min, jen via frato,
Migranta bardo sur la Ter’
Ne povas kanti – kia fato! –
Pri l’ homaj pensoj en liber’.

Ho, ne enviu nin, la homojn,
Pro l’ genifajro de la Di’;
Ni kreis per ĝi mil fantomojn
Murdante homon mem en ni.

82

EKSTERE bruas ŝtormo...
Kun trem’ ĉe fremda forno
Pri l’ hejmo revas vagabond’.
Ho, vana ver’ anima,
Sur vivomar’ senlima
Ŝipeton pelas ond’ post ond’.

Li velas... velas lace
Kaj vane mar’ minace
Averte muĝas pri l’ danĝer’:
Ne pensas li pri l’ rifoj.
La cel- kaj sentosoifoj
Lin tenas firma en esper’.

Do ek! La volo spita
Ja estas vel’ streĉita.
Minace muĝu ŝtorma bru’!
La ŝip’ de l’ vagabondo
Kun salt’ de ond’ al ondo
Ne timas rifojn, velas plu.

83

EBENAĴO monotona,

Al mi vi ne plaĉas.
Kiel bovo, cerbo homa
Sur vi nur remaĉas.
Certe estas vi utila
En la stomakservo,
Sed en via viv' trankvila
Dormas sprito, vervo.

Ho, montegoj, rokoj krutaj
Kaj arbara denso,
Maroj bruaj, lagoj mutaj
Servas vi por menso.
Romantiko kaj mistero
Pulsas en vi arde,
Vivokanton de la tero
Vi resonas arte.

La inspiro el vi fontas,
Ŝprucas kreospito,
Sur bvia sin' sin renkontas
Realec' kaj mito.
Mi admiras, eĉ amegas
Vin, praĉarm', varia,
ĉar vi donas, ne nur regas
per natur' pasia.

84

DENOVE sur la mar'...
La sveda insular'
Per rava rifa rand'
Alloge pace mutas.
Ho, pinarbara son'
Kun fora blua fon'
De nekonata land',
Mi kore vin salutas.

En la sunbrila tag'
Sur masto flirtas flag'
Kaj estras la silent'...
Jen volas nin haveno
Kaj mi forgesas jam,
Ke fort' de l' uragan'
En vivdanĝeroj cent
Min tenis en la sveno.

Sur la Stokholm-a kaj'
Popol' kun kora gaj'
Kun rido en okul'
Al ŝip' salute gestas.
Ho, kia ord', konkord'
Atendas nin sur bord'!
Ĉar en ĉi mondangul'
Cent jarojn paco nestas.

Min regas kora mir',
Inspiras la sopir'
Kaj fluge himna kant'
Nun al vi sin direktas...
La dankon al popol'
Mi flustras pro l' konsol'
Kaj gkloron al Svedland'
El kora sent' mi plektas.

85

NUDPIEDE paŝas
La virina ĉarmo
Kaj nenion kaŝas
En la Dom' de l' farmo.
Kiam ĝi ekiras
Festi en la urbo
Krie vi ekmiras:
"En florvaz' – kukurbo!"

86

PLUGAS, semas kamparan';
Kreskos greno, estos pan',
Estos pan'!
Lin favoru bona Di'
Per la pluvo, sunradi'!
Per radi'.
Dibenita agrosin',
Havu koron de patrin'!
De l' patrin'!
Estu riĉa bona frukt'
Rekompenco por la lukt',
Por la lukt'!

Plugis, semis kamparan';

Mankas greno, mankas pan'.
Mankas pan'!
Ne sufiĉis difavor'
Nek la ŝvito, nek labor'.
Nek labor'!
Vane donis Terpatrin'
Nuran sukon de la sin'
El la sin'!
Manĝis musoj, mordis frost',
Reston prenis for – impost'.
La impost'!

Plugu, semu kamparan',
Ŝvitu ree por la pan',
Por la pan'.
Difav or' kaj suna lum'
Helpos al la bona hum'.
Al la hum'!
Terpatrino dotos vin
Per rikolto mus' kaj frost',
Ne indulgos nur impost'.
La impost'!

Vin donsolu kamparan',
Miloj vivas ja sen pan'.
Eĉ sen pan'!
Miloj fastas en la lukt'
Sen bonŝanco por la frukt'.
Por la frukt'!
Vanas preĝo, dia ben',
Vanas peto, ŝvit' kaj pen'.
Ŝvit' kaj pen'!
En la koroj regas frost',
Karn' sekiĝas ĝis la ost'.
Ĝis la ost'!

87

INFAN' naiva de l' Sopiro
Kun ĉasta am' vizitis min
Por oferdoni al la viro
Unuan kison de l' knabin'.

Pinigis ŝi la lipojn kise,
Pudor' purpuris sur la vang',
La kapon klinis ŝi narcise...

Galope pulsis mia sang'.

Ŝi staris milde kaj atende
Kun muta peto en rigard'
Kaj poste flustris iom plende:
"Ĉu mi ne plaĉas al vi, bard'?"

"Ĉar ĝuste al la bard' vi plaĉas,
la vir' ne povas tuŝi vin;
la bard' pri l' amo multe klaĉas,
sed restas ĉasta en la sin'."

Ŝi steĉis la okulojn mire,
Rigarde sondis min ĝis kor',
Surprize mian manon spire
Per kiso tuŝis, kuris for.

Infan' naiva de l' Sopiro,
Pro honto brulas via tuŝ',
Ĉar teni min en via miro
Al vi mensogis mia buŝ'.

88

HEJ, piedoj, lacaj du ĉevaloj,
Vian mastron servu kun obe',
Trotu vigle sen stumblad' kaj faloj
Sur la tempmordita vivŝose'!

Via mastro, vidu, senhavulo
Kaj li fajfas, kantas kun kuraĝ'
Kaj ne plendas li ĉe ĉiu bulo
Pri l' stomaka grumblo por furaĝ'.

Hej, piedoj, aĉaj du ĉevaloj,
Kial spitas vi ĉe l' vojomez'?
Nur la mastro lukta kun svenfaloj,
Ŝarĝas vin nur lia – plumopez'.

Do persistu, servu lin fidele,
Ne balancu kiel ebriul'!
Sciu, lin pikpelas pli kruele
Celo, nun kaŝata en nebul'.

Hej, piedoj, lacaj ĉevalaĉoj,
Trote tretu je la fajromarŝ';

Iam ja ŝiriĝos la – vivlaĉoj
Kaj ripozos vi post migra fars'.

89

MI batalis, sangis en la unua vico
Kaj vivforgese sturmis por la glora venk';
Nun, kripul' senhejma, tremas mi pro l' polico
Kaj maĉas sekan panon sur la strata benk'.

"Ĉion por patruj'!" - postulis la reĝordono
kaj tuj mi donis ĉion sen demanda vort'...
kion donis vi, fiera sinjor' de l' domo,
ĵus forpelinta min de via hejma pord'?

90

ANDREO CSEH, amiko, frato,
Jam pasis jaroj dudek kvin,
Depost kiam la sort' aŭ Fato
Al ĉar' kultura jungis nin.

En nia koro ardas flamo;
Vi pastro estas, bardo mi.
Predikas vi pri l' "dia amo",
Mi kantas pri la "amodi'".

Sed en laboro por ideo
Ni migris ja sur sama voj',
Do decas nun dum jubileo
Saluti vin kun kora ĝoj.

Akceptu simple nur manprenon,
Fratamo estas muta sent'.
En koro havas ĝi solenon
Sen flata vort', sen kompliment'.

En mia koro vive ardas
Parenca am' kun harmoni'.
Ĝi amikecon firme gardas
Kaj ĉiam fratoj restos ni.

La sortfavor' kaj dia beno
Kirasu vin dum la labor',
Ne trafu sago de l' veneno

La kresopiron de la kor'!

Reprenu vian laborfaskon,
Ekipu vin per bona san'
Por servi pli, plenumi taskon
Kaj resti plu – samidean'!

91

MATENO, ho, maten',
Mensoga amatin',
Ĉielpromesa sojlo de l' infero,
Min tedas via ven'...
Vi kial vekas min?
Kun vi revenas tago kun sufero.

Vi, tago, kun sufer',
Abisma larmonar',
En vi kirliĝas, putras, kio estas...
Fajreron de l' esper'
Englutas la ondar';
Por la vespero nur mallumo restas.

Vespero, ho, vesper',
Trompema ŝajna mort',
Kompatu min; mortigu la matenon,
La tagon kun sufer'
Kaj via sorĉa fort'
Al mi donacu longan noktan svenon!

92

EN glas' kristala perlas vin';
Je via san' mi trinkos ĝin.
Mastrin' de l' hejmo bela,
Vi ressu gem' juvela!
Vivigu Dio longe vin!

En glas' kristala perlas vin';
Je via san' mi trinkos ĝin.
Ho, mastro noblakora,
Vi restu bonhumora!
Vivigu Dio longe vin!

En glas' kristala perlas vin';

Je via san’ mi trinkos ĝin.
Knabin’ kun rido suna,
Vi restu gaje juna!
Vivigu Dio longe vin!

En glas’ kristala perlas vin’;
Je propra san’ mi trinkos ĝin.
Al tia hejmo ĉarma,
Al amikar’ korvarma
Direktu dio ofte min!

93

SILENTU, migra bardo.
Kaj ĵetu for la liron!
Jam vanas kora ardo.
Neglektu la inspiron!
Nun tondras jam kanonoj
Kaj hurlas venĝo murda.
Ne gravas la kanzonoj
En homa mondon surda.

Ne kantu plu pri l’ amo!
Neniu vin komprenas.
En la tutmonda dramo
Korsentoj dormas, svenas.
Nun jam ŝakaloj blekas
Kaj ŝprucas sangofonto.
Vespero nigra regas...
Do, bonan nokton, mondo!

94

NUR pluvas... Tage pluvas, nokte pluvas...
Nebula nuba land’ sen suna varm’.
En akvon dronas ĉiu via ĉarm’.
Turmente pluvas, tage nokte pluvas.

En ejo subtegmenta grincas frosto...
Mi Kuŝas pro malsan’ en fremda lit’
Kaj tremas kiel en la vent’ la vit’.
Malseko ŝtele rampas ĝis la osto.

Mi, fremda arleken’, baraktas sola
Kaj distras min la pluvtambur’ kaj vent’.

Al mi neniu venas por moment'
Kun vort' kompata kaj ridet' konsola.

En suba ĉambro homoj sidas, sidas
Ĉe forno spirovarma pro l' ŝparem'.
Senvivaj pupoj ili ŝajnas jen,
Ĉar ili mute sidas, sidas sidas...

En lustra lun' moderna lukso pompas,
La vivon vindas silk', velura lan',
Abundas la arĝent' kaj porcelan'.
La luksa kripto vartas, lulas, trompas.

Vi, pupoj, vivas ja, ĉar pulm' sin movas,
Muelas buŝ', digestas la stomak',
Fieras vi kiel sur pajla sak'
Kokino, kiu putran ovon kovas.

Kaj pri l' kultur' vi pastre elokventas
Kaj blovas vin kiel la fabla ran',
Sed homan takton vi ne havas jam.
En vi la koro dormas, sent' silentas.

Mi fugus for el via luksa nesto
El tend' tatara, budo de pagan',
Ĉar tie eĉ la larmsalita pan'
La guston dolĉan donis kora gesto.

Mi fugus for, sed min malsan' katenas...
Ho, malbenitaj febro kaj malfort',
Pro vi, se iu venas al la pord',
La malsanul' eĉ danke arlekenas.

Kaj pluvas, tage pluvas, nokte pluvas...
Nebula nuba land' kun frosta vent',
En akvon dronas via kora sent',
Ĉar senkompate pluva, pluvas, pluvas.

95

POR mi vi estas la plej bela
El la virinoj de la mond':
Vi, en rigard' kun nokt' ĉiela
Kaj sur la kap' kun suna blond'.

En vi mi havas la donacon

De l’ sortdestin’ kaj difavor’,
En via hejm’ mi trovas pacon
Post batalplena panlabor’.

Manteoj viaj pelas nubon
Per tuŝ’ karesa de sur frunt’
Kaj via voĉo lulas dubon,
Balzamas vundon de l’ korfund’.

Kaj kiam malesper’ min ligas
Kaj frostas miaj korp’, anim’,
Per ardaj kisoj vi varmigas,
Dorlotas min ĉe via sin’.

Do kial miri, ke la amo
Kun tempopas’ ne mortis for
Kaj spite al la dornornamo
Ĝi vivas plu en mia kor’?

Kaj kial plori kaj pripenti,
Akuzi, pledi nur sen fin’?
Vi, kara, devas same senti,
Ke, kiel mi vi amas min.

Ne diru do, ke sort’ kaj jaroj
Priŝtelis nin sur vivovoj’!
Ne gravas sulkoj, grizaj haroj;
La amon hardis larma ĝoj’.

Kaj kredu, ke por l’ difavoro
Por nia vivo brilos sun’;
Ĝistombe havos ni en koro
Printempon eĉ dum la aŭtun’.

96

VI, danoj, estas bravaj, ĉarmaj,
Sed iom pupaj, eĉ malvarmaj
Por hom’, veninta el la sudo
De suna varm’ kaj kora nudo.

En sud’ la fantazi’ divenas,
Vi klarajn vortojn miskomprenas
Kaj Nordo, sudo ĉe l’ renkonto
Zigzagas inter ŝok’ kaj honto.

La norda flegmo, dorma paxo
Por sudo ŝajnas – vivminaco,
Ĉar sude eĉ mien’ pasias;
Vi mutas, eĉ se sento krias.

La ĉarmo de l’ virino dana
Impresas kiel pompo vana:
Mirveka rozo sen odoro.
Senvinda restis mia koro.

Senvunda jes, sed mi emditas:
Ĉu senvundecon mi meritas
Aŭ ĉe l’ danino estas normo
Nur esti rava roz’ sen dorno?

Egale ja, mi tamen dankas,
Ke nun en koro vundo mankas
Ka povas mi trankvile dormi,
Ĉar estas vi sendornaj por mi.

*

Terure! Ah! Min punas Di’
Pro fura juĝsever’ pri vi
Ĉar dum verkado de l’ poem’
Min trafas sag’ de l’ petolem’.

Knabino ĉarma kun rozvang’
Grimace mokas min per – lang’.
Ho, pinta pika langofin’,
Pro spontane’ mi dankas vin!

En mi mutiĝas la riproĉ’
Pro ŝia tikla tinta voĉ’,
Sed ve! Ĉar ĵus deklaras ŝi:
“Ho, francdevena estas mi.”

97

Ĉe vojkomenco sur la mar’ de l’ Vivo
Ni fidas al favora vent’;
Ne pensas ni pri ondotomb’, pri rifo...
La velojn streĉas revoj cent’.

Sed kiam la vivmaro ekribelas,
Nin venĝe vipas sortkoler’,

La ŝip’ kun direktil’ rompita velas
Pelata nur de Malesper’.

Formortas revoj. Dronas kredi, fido.
Nur onda ludo regas nin.
Al ŝiporand’ nin spasme kroĉas spito
Ĝis rod’ de – ĉiu ŝipruin’.

Ĉar tie ŝipo de l’ imago sorĉa
Al fabellando logas nin...
Ni transŝipiĝas kun forgeso dolĉa
Por velo... veli, sed sen fin’.

98

NEDERLANDO: mil kanaloj,
Dig’ e dio, dekmil ŝipoj,
Kelkaj dunoj, plataj valoj,
Muelejoj kaj tulipoj.

Nederlando: lukt’ al maro
Por la tero, lukt’ por celoj
Tre utilaj al homaro
Kaj pro vortoj cent kvereloj.

Nederlando: altaj homoj,
Ord’, libero, scisopiro,
En la poŝo dek diplomoj,
Eĉ atest’ pri l’ spiropreno.

Nederlando: homa vivo,
Rid’ infana, pens’ matura,
Revteksado kun naivo
Kaj obstina fir’ kultura.

Nederlando: homa koro.
Ĝi batadas ne por bati,
sed por helpi en laboro,
senti, ami kaj kompati.

Nederlando, por okuloj
La ekstera ĉarmo gravas,
Sed la koron de l’ fremduloj
Nur korbato via ravas.

99

NOKTO de Majo rozon promesis
Al la ĝardeno.
Rozo de Majo froste karesis
Jam la mateno.
Maja miraklo, pompo sangruĝa,
Velke formorits.
Palajn petalojn vento plendmuĝa
Blove forportis,
Ien forportis...

Majan miraklon de mia koro
Pie mi vartis,
Tamen ĝi iĝis pala memoro...
Vane mi gardis.
Pro l' frosto velkas ĉiu maja roz'.
Svene al ripoz',
Morte al ripoz'.

100

NE timu la amon, ĉar Dio ĝin donas
Por vin konsoli dum mil turmentoj
Kaj gardu ĉi flamon, vojmontre ĝi lumos
En blinda nokto sur voj' de l' sentoj.

Ne timu oferi la koron por amo,
Vi restos viva eĉ sub terbuloj;
En pompa ĝardeno de l' Vivo pulsanta
Sen mort' jam mortas la timemuloj.

Ne timu la amon, nek hontu pri l' sentoj,
Vin tenu brave en la batalo
Kaj levos sin venke el kripto de l' Nuno
La homa Homo: la idealo.

101

ONDE onda ringo, ringe ringa ondo,
Lulas lacan koron de la vagabondo...
Dormu mia kor'!

Mi semis moblajn revojn en bedojn de l' anim',
Por havi rozarbeton mi tien plantis ŝin.

De lipoj roson sorbis soigfaj kisoj mil;
Pompadis mia floro en suna arda bril'...
Sed ĉarmon de l' printempo kaj pompon de l' rozuj'
Enviaj manoj ŝtelis post burĝoniĝo tuj.
Nun super bedoj plendas vaganta ventoĝem';
Pri sekaj florskeletoj funebras nur mi mem...

Onda ringo, riga ondo,
Sin balancas dança rondo...
Dormu mia kor'!

Ne povis temp' forviŝi
La carman bildon pro ŝi,
Ĉar mi, vundita per ŝi,
Ne ĉesas larmojn verŝi.
La vundo sangas ĉiam,
Estingas fajron mian
Kaj pelas, pelas min do
Al fund' de l' tomba blindo.
Ah, Morto, venu falĉi,
Min baldaŭ doni al ĝi,
Ke min ne ŝiru, punu
La Viv' pro amo unu!

Per songoŝip' mi velas sur maro de l' silent'
Kaj min doloro pelas al fantomrifoj cent.
Per nubo de l' malico jam kovris sin la sun',
La rodon de l' ripozo nebulo kaŝas nun...
La milda "jes" formortis, nun siblas spita "eĉ",
Min ne esper' vivigas, sed nura fortostreĉ'
Kaj ofte senkonsole sub firmament' sen blu'
Mi drivas velrompite per sonĝoŝipo plu...

Ringa ondo, onda ringo,
Pel' petolas sen atingo...
Dormu, mia kor'!

Modelan vivon formi
Mi havis sentojn por mi,
Por inde kanti, psalmi
Mi trovis kordojn al mi,
Por Bono, Vero sturmi
Tre ofte iris nur mi;
Sed sentojn, kantojn sciu
Priridis, mokis ĉiu,
La noblan celon oni
Ne volis vidi, koni...

Min, bardo, rompu fine;
Nun korvoj pravas, vi – ne!

Ringe ringa ondo, onde onda ringo,
Flam' flagranta brulas... Vanas la estingo...
Ploras vagabondo...
Ridas tuta mondo....
Dormu, mia kor'!
Dormu, mia kor'!

Se arlekenon en aren'
La ŝerco, moko tedas,
Li klinas sin laca ĝem'
Kaj forpermeson petas.

Se arlekeno de la Di',
La vagabondo ludas,
Post fino de la komedi'
Humile li ekmutas.

Li kaŝas sin, ne kantas plu
Kaj rompas sian liron;
Por kanti en la monda bru'
Ne havas li inspiron.

Kaj "bis"-on por la kant', reven'
Neniam li aspiras...
Publiko de la mondaren',
La vagabond' – foriras.